

6.2.2025 alkaneiden yhteistoimintaneuvottelujen lopputulos

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 24.03.2025 § 80
462/00.01.00/2025

Valmistelija Hyvinvointialuejohtaja Mikko Komulainen, lakimies Mikko Kanervo

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella on käyty koko hyvinvointialuetta koskevia yhteistoimintaneuvotteluja ajalla 6.2.2025-20.3.2025. Yhteistoimintaneuvotteluissa on käsitelty Soite-pisteiden ja -asemien muutosohjelmaa, Kannuksen ja Tunkkarin vuodeosastojen muutosohjelmaa ja koko hyvinvointialueen kattavia henkilöstövähennyksiä.

Soite-pisteiden ja -asemien muutosohjelma

Aluevaltuusto on päättänyt Soite-pisteiden ja -asemien muutosohjelmasta kokouksessaan 16.12.2024 §:ssä 87-91. Valtuuston päätöksen mukaan palvelumuotoja Soite-pisteillä ja -asemilla muutetaan hallitusti kohden pienempiä Soite-pisteitä, jotka voivat toimia tarvittaessa laajenevien liikkuvien palveluiden kirjaamispisteinä. Soite-pisteillä voidaan tarpeenmukaisesti järjestää asiantuntijasairaanhoidajien ja terveydenhoitajien ajanvarauksellista vastaanottoa. Etävastaanottojen määrää lisätään. Palveluverkon uudistuksen yhteydessä siirrytään omalääkärimalliin.

Vuodeosastojen muutosohjelma

Aluevaltuusto on päättänyt Kannuksen ja Tunkkarin vuodeosastojen muutosohjelmasta kokouksessaan 16.12.2024 §:ssä 86. Päätöksen mukaan suunnitelmassa on muuttaa molempien osastojen profiilit sosiaalihoitolain mukaiseksi lyhytaikaista hoitoa tuottaviksi yksiköiksi. Vuodeosastotoiminta keskitetään kokonaisuudessaan Kokkolan keskussairaalaan.

Henkilöstövähennykset

Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 3.12.2024 § 318 koko henkilöstöä koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden aloittamisesta. Neuvoteltavien toimenpiteiden tavoitteena olevia kustannussäästöjä pyritään saamaan ensisijaisesti määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten, eläkkeelle jäämisten ja työpaikanvaihdosten tuoman luontaisen poistuman avulla.

Toimialueet ovat suunnitelleet henkilöstövähennysten lisäksi muita toimenpiteitä kustannussäästöjen saavuttamiseksi.

Neuvotteluiden kulku

Neuvotteluita on käyty seuraavasti:

6.2. Neuvoteltavat asiat, neuvotteluiden aikataulu, toimenpiteiden perusteet

- 12.2. Soite-pisteiden ja -asemien muutokset
- 18.2. Soite-pisteiden ja -asemien muutokset
- 20.2. vuodeosastojen muutokset
- 3.3. vuodeosastojen muutokset
- 4.3. konsernipalvelut ja järjestämisen palvelut
- 11.3. sote-keskus
- 13.3. ikääntyneiden ja vammaisten palvelut
- 17.3. pelastuslaitos
- 20.3. sairaala- ja akuuttipalvelut, neuvotteluiden yhteenveto

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) 13 §:n mukaan, jos työnantajan harkitsemat osa-aikaistamiset, lomauttamiset ja irtosanomiset kohdistuvat vähintään kymmeneen työntekijään, on neuvotteluita käytävä vähintään kuuden viikon ajan. Neuvotteluja on käyty yhteensä kuuden viikon ajan.

Toimenpiteiden perusteet

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston on hyväksynyt kokouksessaan 16.12.2024 § 83 vuodelle 2025 noin -13,5 miljoonaa euroa alijäämäisen talousarvion, minkä takia kulurakennetta keventävät lisätoimenpiteet ovat välttämättömiä. Lain hyvinvointialueista 115 §:n velvoittamana hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Keski-Pohjanmaalla tämä tarkoittaa, että vuodesta 2023 lukien kertynyt alijäämä tulee olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuodelta 2023 alijäämää kertyi -20,5 miljoonaa euroa ja vuodelta 2024 -16,8 miljoonaa euroa.

Aluevaltuustolle esitetään arviolta toukokuussa muutostalousarvio, johon sisällytetään aluevaltuuston ja -hallituksen joulukuussa hyväksymien sopeutustoimien vuodelle 2025 arvioidut kustannusvaikutukset. Samassa yhteydessä päivitetään vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma, johon edellä kuvatut toimenpiteet myös vaikuttavat.

Arvio neuvotteluissa käsiteltyjen suunnitelmien säästöistä

Soite-pisteiden ja -asemien muutoksilla on tavoiteltu noin 1,0 miljoonan euron kustannussäästöjä. Vuodeosastojen muutoksilla on tavoiteltu noin 1,5 miljoonan euron kustannussäästöjä. Henkilöstövähennyksillä on tavoiteltu noin 9 miljoonan euron kustannussäästöjä (laskettu 12 kk ajalle).

Kustannussäästöjä on pyritty saamaan toimialueittain erilaisilla toimenpiteillä. Kustannussäästöjä arvioidaan saatavan neuvotteluissa käsitellyillä suunnitelmilla seuraavasti (laskettu 12 kk ajanjakson säästövaikutuksena):

1. Palveluverkon ja vuodeosastojen muutokset 2 800 000 euroa
2. Järjestämisen palvelut 175 000 euroa

3. Konsernipalvelut	1 455 000 euroa
4. Sote-keskus	1 673 000 euroa
5. Sairaala- ja akuuttipalvelut	5 678 000 euroa
6. Ikäntyneiden ja vammaisten palvelut	383 000 euroa
7. Pelastuslaitos	100 000 euroa
 Yhteensä	 12 264 000 euroa

Irtisanomisten, lomautusten ja osa-aikaistamisten määrä

Neuvottelukutsussa 9 miljoonan euron säästöjen saavuttamiseksi arvioitiin tarvittavan korkeintaan 200 henkilötyövuoden vähentämistä vuosien 2025-2026 aikana.

Henkilöstövähennyksiä on suunniteltu seuraavasti:

1. Järjestämisen palvelut:
 - a. lomautuksia: 8
2. Konsernipalvelut:
 - a. eläköityviä: 9
 - b. päättyviä määräaikaaisia: 9-14
 - c. osa-aikaistamisia: 1
 - d. irtisanottavia: 6
3. Sote-keskus:
 - a. päättyviä määräaikaaisia: 3
 - b. eläköityminen/irtisanominen (täsmentyy myöh.): 6,8
4. Sairaala- ja akuuttipalvelut:
 - a. eläköityminen/irtisanominen (täsmentyy myöh.): 27
5. Ikäntyneiden ja vammaisten palvelut
 - a. eläköityminen/irtisanominen (täsmentyy myöh.): 6

Henkilöstövähennyksiä hyvinvointialueella suunnitellaan tehtävän yhteensä 67,8-72,8 henkilötyövuoden verran. Yksikkökohtaisissa ja henkilökohtaisissa keskusteluissa tarkentuu, kuinka paljon henkilöstövähennyksiä on tehtävä irtisanomalla. Irtisanomisien vaihtoehtona tarjotaan hyvinvointialueella muuten mahdollisesti avoinna olevia tehtäviä.

Muut säästöt

Yllä kuvattuun yhteensä 12,3 miljoonan euron arvioituun säästöön sisältyy henkilöstökulusäästöjen lisäksi muita toimintaan liittyviä säästöjä. Niitä ovat mm. säästöt toimitilojen kuluissa, ostopalveluissa, järjestelmäkuluissa.

Eriävät mielipiteet

Yhteistoimintaneuvotteluiden aikana henkilöstön edustajat ovat ilmaisseet eriäviä mielipiteitä. Yhteenveto eriävistä mielipiteistä on toimitettu oheisaineistona.

Rekrytointikielto

Yhteistoimintaneuvotteluiden päättymisen jälkeen hyvinvointialueella jatkuu rekrytointikielto koskien niitä tehtäviä, joista on tehty

irtisanomisia. Näiden tehtävien tullessa avoimeksi, täytetään ne lähtökohtaisesti uudelleensijoittamis- ja takaisinottovelvollisuuden piirissä olevilla henkilöillä. Rekrytointikiellosta annetaan erikseen tarkempaa ohjeistusta.

Jatkotoimet

Pelastustoimen sekä ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden osalta ei saavutettu arvioituja säästötarpeita. Tästä syystä näillä toimialueilla kustannussäästöihin tähtäävien toimien valmistelua jatketaan. Valmisteltavat toimet tuodaan myöhemmin tänä vuonna tarvittaviin päätöskäsittelyihin sekä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisesti yhteistoimintaneuvotteluihin.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. todeta, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut on käyty ajalla 6.2.2025-20.3.2025 ja saatu päätökseen;
2. valtuuttaa toimialuejohtajat, hyvinvointialuejohtajan ja muut toimivaltaiset viranomaiset toimeenpanemaan yhteistoimintaneuvotteluiden lopputuloksen.

Päätös

Aluehallitus ohjeisti toimialuejohtajat, hyvinvointialuejohtajan ja muut toimivaltaiset viranomaiset yhteistoimintaneuvotteluiden lopputuloksen toimeenpanemisessa.

Aluehallitus päätti

1. todeta, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut on käyty ajalla 6.2.2025-20.3.2025 ja saatu päätökseen;
2. valtuuttaa toimialuejohtajat, hyvinvointialuejohtajan ja muut toimivaltaiset viranomaiset toimeenpanemaan yhteistoimintaneuvotteluiden lopputuloksen.

Merk. hyvinvointialuejohtaja ja toimialuejohtajat esittelivät asiaa kokouksessa.

Aluehallituksen jäsen Mauri Lahti poistui kokouksesta klo 13.17 asian käsittelyn aikana.